

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на регионалното развитие и благоустройството

90-05-967(4) / 12.09.2023г.

ДО

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Г-Н АЛЕКСАНДЪР ДЖАРТОВ
ДИРЕКТОР НА ГЛАВНА
ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА
БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА
НАСЕЛЕНИЕТО“ В
МИНИСТЕРСТВО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Г-Н ИВАЙЛО АЛЕКСИЕВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
АГЕНЦИЯ ЗА УСТОЙЧИВО
ЕНЕРГИЙНО РАЗВИТИЕ

АРХ. ДЕЛЯНА ПАНАЙОТОВА
НАЧАЛНИК НА ДИРЕКЦИЯТА ЗА
НАЦИОНАЛЕН СТРОИТЕЛЕН
КОНТРОЛ

ИНЖ. МАРИН ГЕРГОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
КАМАРАТА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В
ИНВЕСТИЦИОННОТО
ПРОЕКТИРАНЕ
бул. „Хр. Смирненски“ № 1
гр. София 1164

АРХ. ВЛАДИМИР МИЛКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В
БЪЛГАРИЯ
ул. „Кракра“ № 11, ет. 2
гр. София 1504

Г-ЖА ВАЛЕНТИНА УЗУНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КАМАРАТА НА ЕНЕРГИЙНИТЕ
ОДИТОРИ
office.eechamber@gmail.com

**Г-ЖА СИЛВИЯ ГЕОРГИЕВА
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА
ОБЩИНИТЕ В РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ**

**ИНЖ. АТАНАС АНГЕЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА
БЪЛГАРСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА
АРХИТЕКТИТЕ И ИНЖЕНЕРИТЕ
КОНСУЛТАНТИ
ул. „Струма“ № 2 А, ет. 2
гр. София 1202**

ОТНОСНО: Нормативните изисквания към регулирана професия „инженер в инвестиционното проектиране“ и регулирана професия „архитект“

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Във връзка със зачестилите запитвания през последните години относно правоспособността на проектантите, които разработват част „Енергийна ефективност“ и част „Пожарна безопасност“ на инвестиционния проект, със Заповед № РД-02-14-537/03.05.2023 г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството беше създадена междуведомствена работна група със задача да извърши преглед на нормативните изисквания, които регламентират правата на проектантите от регулираните професии „инженер в инвестиционното проектиране“ и „архитект“ в съответствие с придобитата им професионална квалификация. В работната група бяха включени представители на следните компетентни и/или заинтересовани по казуса институции и организации: Министерство на образованието и науката, Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП), Камара на архитектите в България (КАБ), Камара на енергийните одитори.

След извършен обстоен преглед и проучване на европейското и националното законодателство относно правоспособността на проектантите и в частност на проектантите, които разработват част „Енергийна ефективност“ и част „Пожарна безопасност“ на инвестиционния проект, както и след анализ на получените писмени становища от

Писмо

участващите институции и организации в работната група, са направени следните заключения:

Признаването на професионалната квалификация за регулираните професии „архитект“ и „инженер в инвестиционното проектиране“ е регламентирано на европейско и национално ниво, съответно със следните актове:

- Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (Директива 2005/36/ЕО);

- Закон за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (ЗКАИИП);

- подзаконовите нормативни актове, които определят държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“ и на образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „архитект“.

Съгласно Директива 2005/36/ЕО регулирана професия означава, че достъпът до или упражняването на професионална дейност или на група от професионални дейности е ограничен чрез регулации до хора с конкретни професионални квалификации. Това обхваща и използването на професионални звания, които са ограничени до лица, притежаващи определени квалификации, които следва да се регистрират в професионална организация при определени от закон условия.

С чл. 229, ал. 1 Законът за устройство на територията се определя, че физически лица могат да извършват проучвателни, проектантски, контролни, строителни и надзорни дейности, ако притежават техническа правоспособност съобразно придобитата им специалност и образователно-квалификационна степен.

Съгласно чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование Министерският съвет утвърждава държавни изисквания за придобиване на висше образование по образователно-квалификационни степени и по специалностите от регулираните професии. Министерският съвет приема с решение Списък на регулираните професии в Република България, в който се посочват наименованието на регулираната професия, нормативният акт, който определя изискванията за упражняване на професията, съгласно българското законодателство, и органът, компетентен за признаване на право за упражняване на съответната регулирана професия. Решението се обнародва в Държавен вестник. Регулираните професии,

определени в Списъка на регулираните професии в Република България, се поддържат като електронна база данни при условията и по реда на Наредба за условията и реда за поддържане на списъка на регулираните професии в Република България, приета с ПМС № 86 от 18.04.2006 г. Наредбата се приема на основание чл. 7, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 9, ал. 3, т. 14 от Закона за висшето образование.

Списъкът на регулираните професии в България е приет с Решение № 619 от 20 юли 2009 г. за приемане списък на регулираните професии в република България (изм. и доп. ДВ. бр.72 от 31 Август 2021г.), и е наличен на следния линк: <https://professio.nacid.bg/?id=31>.

Професиите „архитект“ и „инженер в инвестиционното проектиране“ са включени в Списъка на регулираните професии в Република България. В списъка са посочени компетентните органи за признаване на правото за упражняване на тези регулирани професии, съответно: КАБ по отношение на регулираната професия „архитект“ и КИИП по отношение на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“.

Държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ по специалности от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“ са определени с наредбите, приети с ПМС № 318 от 24.11.2016 г. (обн., ДВ, бр. 96 от 2016 г.), съответно: *Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалности от регулираната професия "инженер в инвестиционното проектиране"* и *Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от регулираната професия "инженер в инвестиционното проектиране"*. Съгласно тези наредби и за двете образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ от регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“ са определени образователни изисквания за част „Енергийна ефективност“ и за част „Пожарна безопасност“, в т.ч. учебното съдържание на задължителните групи учебни дисциплини от учебния план и техният минимален хорариум. Това показва, че държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и "магистър" по специалности от регулираната професия "инженер в инвестиционното проектиране" обвързват образователните изисквания по част „Пожарна

безопасност“ и част „Енергийна ефективност“ с регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“.

Държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Архитектура“ са определени в *Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Архитектура“ на образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „архитект“*, приета с ПМС № 11 от 21.01.2016 г., в т.ч. учебното съдържание на задължителните групи учебни дисциплини от учебния план и техният минимален хорариум. Задължителните дисциплини от учебния план на държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „Архитектура“ с квалификационна степен „магистър“ и професионална квалификация „Архитект“ не включват никоя от учебните дисциплини и техният минимален хорариум съгласно учебните планове за регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“ по част „Пожарна безопасност“ и част „Енергийна ефективност“. Това е показателно за различни по същество професионални квалификации от висшето образование.

Условията и редът за придобиване, признаване и изгубване на проектантска правоспособност за упражняване на професиите „архитект“ и „инженер“ в устройственото планиране и инвестиционното проектиране, са уредени в ЗКАИИП.

Съгласно чл. 2, ал. 1 и 2 от ЗКАИИП:

„Чл. 2. (1) Професионална организация на архитектите, на ландшафтните архитекти и на урбанистите, придобили проектантска правоспособност в устройственото планиране и инвестиционното проектиране, е Камарата на архитектите.

(2) Професионална организация на инженерите, придобили проектантска правоспособност в устройственото планиране и инвестиционното проектиране, е Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.“

В чл. 7, ал. 7 от ЗКАИИП е регламентирано, че проектантите с пълна проектантска правоспособност, вписани в регистъра на съответната камара, в съответствие с придобитата професионална квалификация могат да предоставят проектантски услуги в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране без ограничения по вид и размер, да договарят участие в инженеринг на строежи и да упражняват контрол по изпълнението на проектите им.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от ЗКАИИП проектант, вписан в съответния регистър получава удостоверение за придобитата проектантска правоспособност и личен печат. В ал. 2 от същата разпоредба е уредено, че проектантската правоспособност се променя при наличие на две кумулативни условия: при настъпване на обстоятелства, довели до изменения на условията за придобиването ѝ, и по искане на проектанта, ако са налице предвидените в закона основания.

Във връзка с гореизложените изисквания на законодателството се достига до обективното заключение, че:

1. Професионалните квалификации по части „Пожарна безопасност“ и „Енергийна ефективност“, не съвпадат по минимални образователни изисквания с минималните изисквания за придобиването на професионалната квалификация „Архитект“.

2. Общи познания в дадена област не дават правото за упражняване на регулирана професия, за която има ясно разписани държавни образователни изисквания по отношение на резултатите от обучението. Наредбите на Министерския съвет за придобиване на висше образование, съответно на образователно-квалификационните степени „бакалавър“ и „магистър“ по специалности, водещи до упражняването на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“, определят ясни изисквания каква професионална квалификация трябва да притежава лицето, което разработва съответната част на инвестиционния проект.

3. Държавните изисквания за придобиване на висше образование са определили част „Пожарна безопасност“ и част „Енергийна ефективност“ като специалности на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“. Компетентният орган на национално ниво, който има право да издава удостоверения за проектантска правоспособност за всички инженерни специалности по частите на инвестиционния проект е КИИП. Следователно КИИП следва да издава удостоверенията за проектантска правоспособност и по специалностите „Пожарна безопасност“ и „Енергийна ефективност“ на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“.

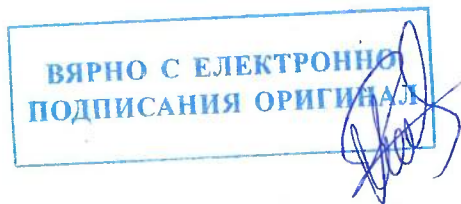
4. Част „Архитектурна“ на инвестиционния проект може да се разработва единствено от лица с висше образование по специалността „Архитектура“ на образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация

Писмо

„архитект“. Компетентният орган на национално ниво, който има право да издава удостоверения за проектантска правоспособност на архитекти е КАБ.

5. Предвид по-горните констатации всеки архитект, който желае да придобие проектантски права за разработването на част „Енергийна ефективност“ или част „Пожарна безопасност“ следва да премине и завърши успешно съответното обучение, съгласно нормативно определените условия за учебно съдържание и минимален хорариум часове от учебния план за упражняване на регулираната професия „инженер в инвестиционното проектиране“ по съответната проектна част. Удостоверението за проектантска правоспособност и в тези случаи следва да се издаде от КИИП, в качеството му на компетентен орган да издава удостоверения за проектантска правоспособност на всички инженерни специалности по частите на инвестиционния проект.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството поддържа направените заключения от работната група и апелира КАБ и КИИП да се придържат стриктно към изискванията на европейското и национално законодателство при издаването на удостоверения за проектантска правоспособност, вкл. за специалности „Енергийна ефективност“ и „Пожарна безопасност“ за упражняване на регулирана професия „инженер в инвестиционното проектиране“.

АНДРЕЙ ЦЕКОВ

МИНИСТЪР

Формат на електронен подпис: .p7s